

Horsepower: Het effect van interacties met paarden op veteranen met PTSS.

C.M.Kapteijn – Universiteit Utrecht - Faculteit Diergeneeskunde

Universiteit Utrecht

Aanleiding: Voorkomen PTSS

nederlands
veteranen
instituut

2022

103.850
veteranen

25.800

**Zijn nog in dienst
van defensie**

1.688

(Postactieve) veteranen zijn in
behandeling bij het gespecialiseerd
maatschappelijk werk binnen het
Landelijk Zorgsysteem voor
Veteranen (LZV)

879

(post)actieve veteranen zijn in behandeling bij de
2^e lijn Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) binnen
het LZV

Utrecht University

Veterinary Medicine

Aanleiding: Impact PTSS

*Avoid Thinking
of the Trauma*

*Avoid Talking
of the Trauma*

*Easily
Frightened*

*Negative
Mood*

*Negative
Thinking*

*Always
on Guard*

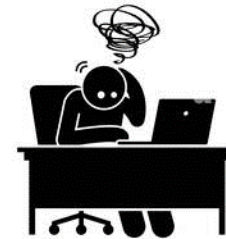
*Avoiding
Places*

*Avoiding
Activities*

Flashbacks

*Cannot
Concentrate*

*Aggressive
Behavior*

Loss of Interest

*Feeling Guilt
or Shame*

Substance Abuse

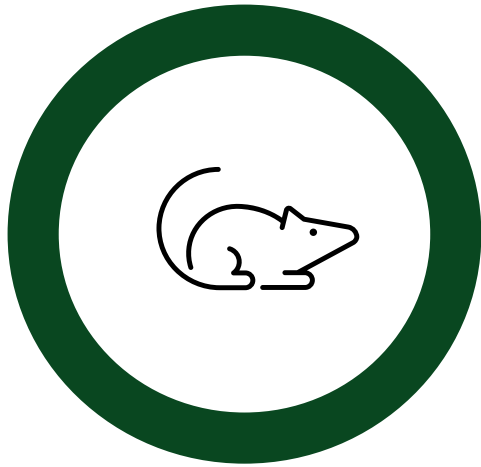
Sleeping Difficulty

Bad Dreams

Aanleiding: 3V's

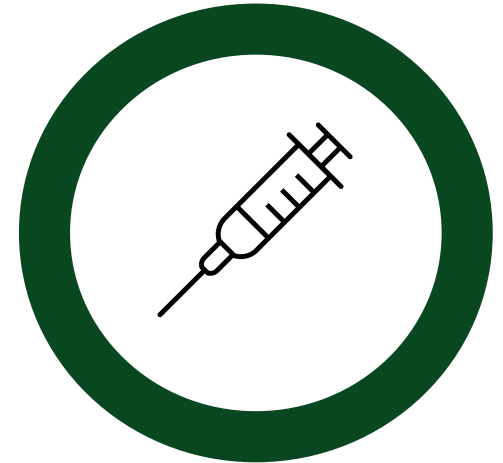
VERMINDERING
aantal dieren

VERVANGING
alternatieven

VERFIJNING
verminderen ongerief

Doelstelling Onderzoek

What's the bravest thing
you've ever said?" asked
the boy.

"Help," said the horse

Programma

Pre-treatment

3 mnd
Post-treatment

6 mnd

12 mnd

Vrije interactie

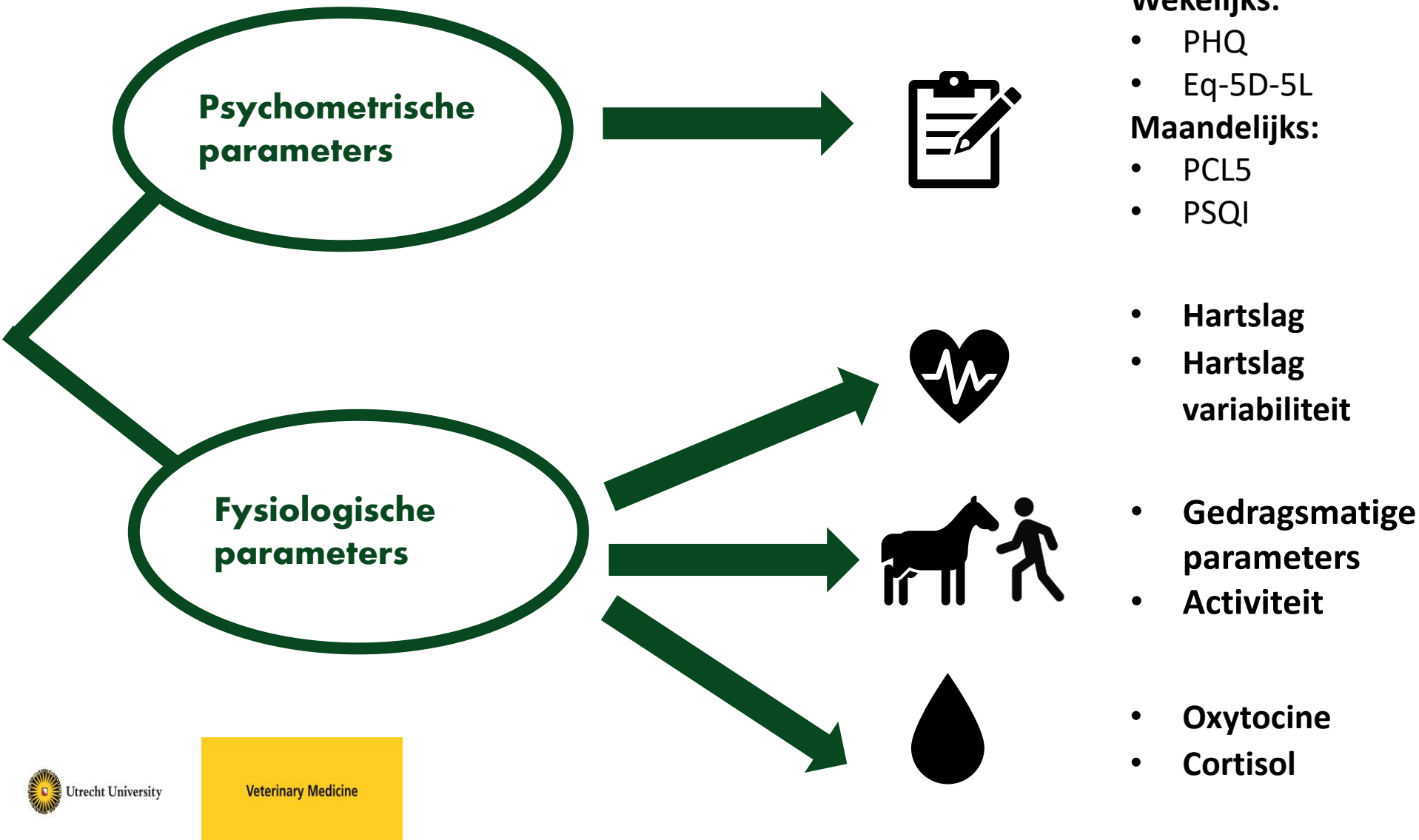
Gerichte interactie

Week 1 - 4
(verzorging)

Week 5 - 8
(grondwerk)

Week 9 - 12
(rijden)

Parameters

Hartslagvariabiliteit

Materiaal:

- Hylofit electrodes (paard), Polar electrode borstband (mens)
- Polar H10 sensor, Polar M430 ontvanger
- Aquasonic 100 echogel
- Software: Kubios

Hartslag(variabiliteit)

Hartslag (in bpm)

Hartslagvariatie (in ms): interbeat interval (IBI)

HRV = low ("bad": stress)

HR = 10 bpm

HRV = high ("good": stress toleration)

1 minute

Cortisol en Oxytocine

- **Speekselmonster:** SalivaBio children Swabs (Salimetrics) (1min. Elke kant (paard), 'passief kwijlen' (mens))
- ELISA, Cayman Chemical Oxytocin ELISA kit
- Bewaard op -80°C

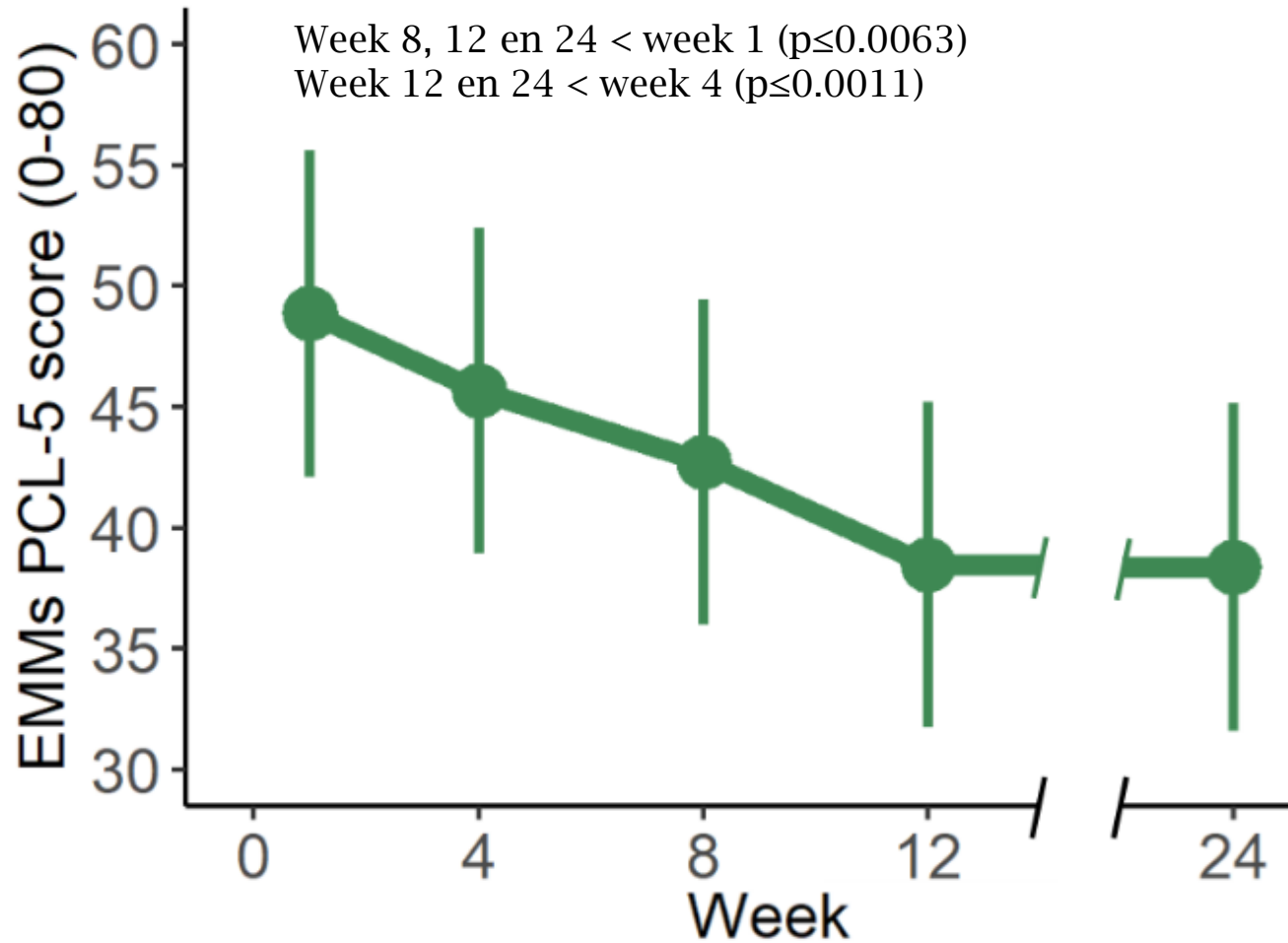

Gedrag & Activiteit

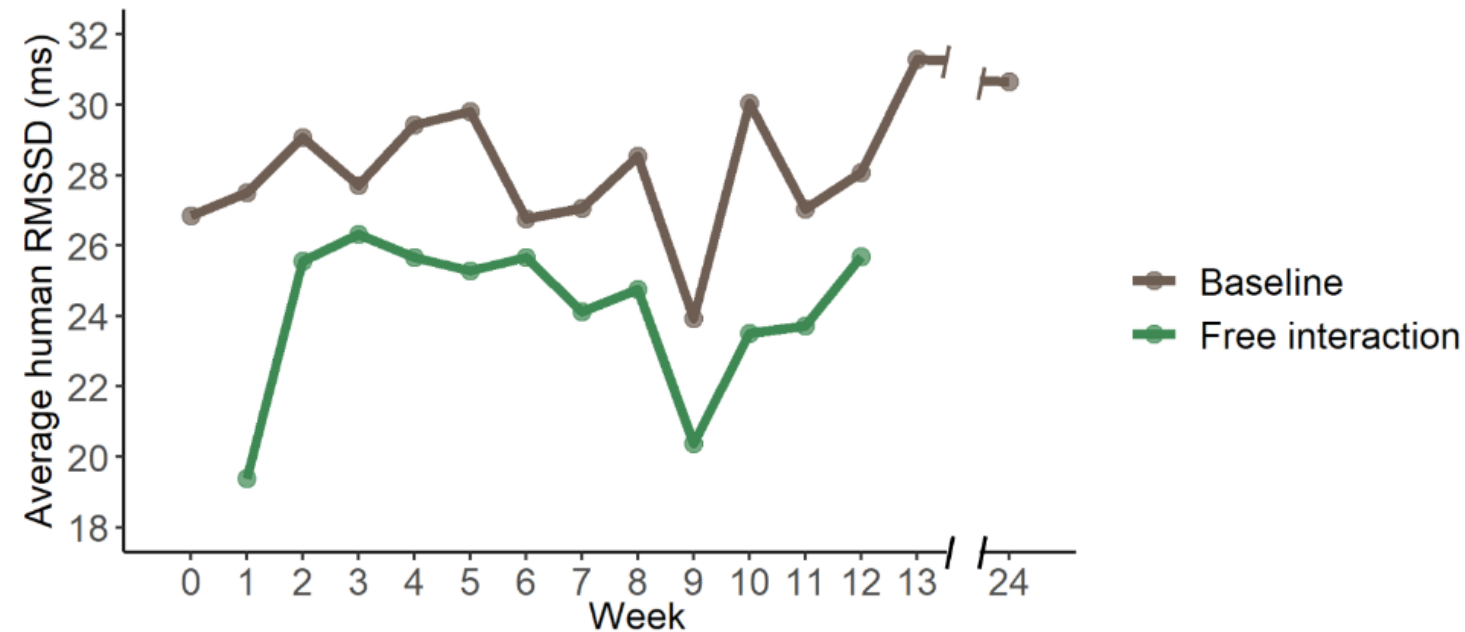
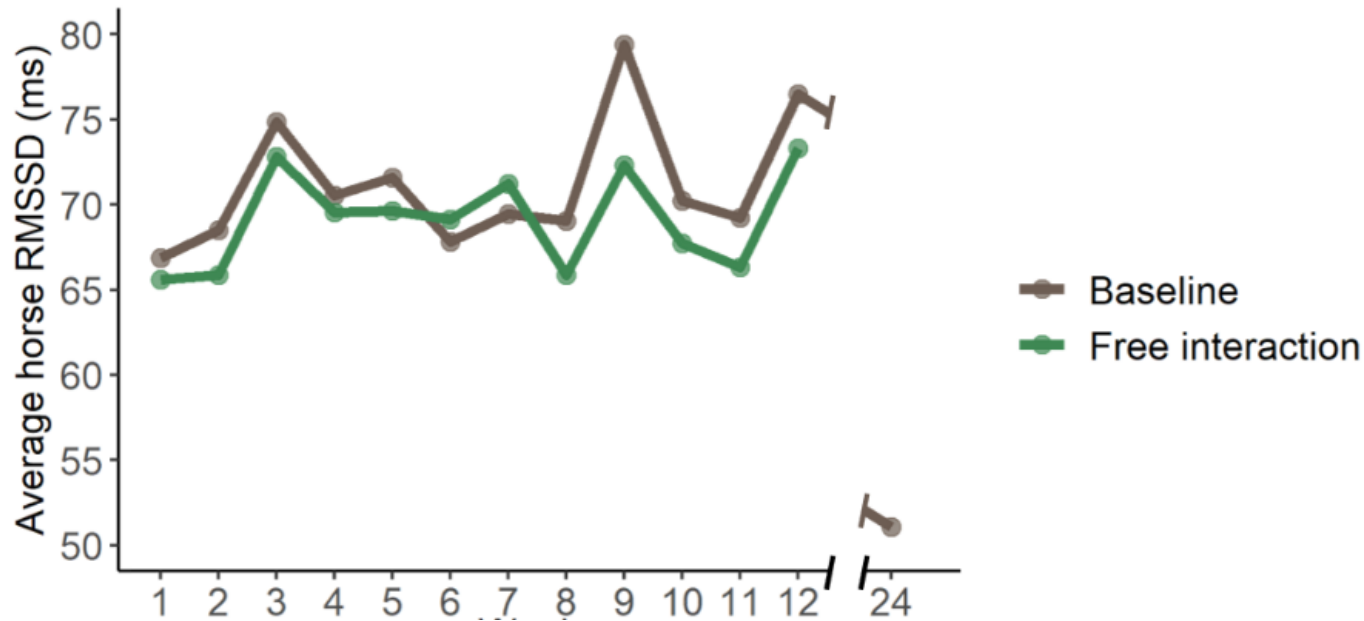
- **Activiteit:** Actigraph GT9X, Actilife v6.13.4 software
- **Gedrag:** videocamera, The Observer XT 16 software (Noldus)

Resultaten PCL-5

Resultaten HRV paard en mens

Conclusie & Discussie

PTSS symptomen namen significant af gedurende het programma.

Er was geen significante verhoging in HRV bij de mens, maar ook geen significante vermindering bij het paard.

Dank aan:

- Technische ondersteuning: Ewout van Dort, Cees van Beckhoven
- Studenten: Ilse, Amber, Cindy, Lianne, Ghislaine, Nadieh, Tara, Noella, Anne, Jitske
- Veteranen
- Paarden: Evergold, Langkous, Dino, Joep, Herdi, Pippi

